

La constitution de Solon

Πολιτείαν δὲ κατέστησε Σόλων καὶ νόμους ἔθηκεν ἄλλους, τοῖς δὲ Δράκοντος θεσμοῖς ἐπαύσαντο χρώμενοι πλὴν τῶν φονικῶν. Ἀναγράψαντες δὲ τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις ἔστησαν ἐν τῇ στοᾷ τῇ βασιλείῳ καὶ ὤμοσαν χρῆσεσθαι πάντες. Οἱ δ' ἑννέα ἄρχοντες ὁμνύντες πρὸς τῷ λίθῳ καταφάτιζον ἀναθήσειν ἀνδριάντα χρυσοῦν, εἴαν τινα παραβῶσι τῶν νόμων· ὄφεν ἔτι καὶ νῦν οὕτως ὁμνύουσι. Κατέκλεισεν δὲ τοὺς νόμους εἰς ἑκατὸν ἔτη καὶ διέταξε τὴν πολιτείαν τόνδε τὸν τρόπον. Τιμήσασι διεΐλεν εἰς τέτταρα τέλη, εἰς πεντακοσιομέδιμνον καὶ ἰπέα καὶ ζευγίτην καὶ θῆτα. Καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ἀπένειμεν ἄρχειν ἐκ πεντακοσιομέδιμνων καὶ ἰπέων καὶ ζευγιτῶν, τοὺς ἑννέα ἄρχοντας καὶ τοὺς ταμίας καὶ τοὺς πωλητὰς καὶ τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς κωλακρέτας, ἐκάστοις ἀνάλογον τῷ μεγέθει τοῦ τιμήματος ἀποδιδούς τὴν ἀρχήν. Τοῖς δὲ τὸ θητικὸν τελοῦσιν ἐκκλησίας καὶ δικαστηρίων μετέδωκε μόνον. Ἔδει δὲ τελεῖν πεντακοσιομέδιμνον μὲν ὃς ἂν ἐκ τῆς οἰκείας ποιῇ πεντακόσια μέτρα τὰ συνάμφω ξηρὰ καὶ ὑγρά, ἰπάδα δὲ τοὺς τριακόσια ποιοῦντας, ὡς δ' ἑνιοί φασι, τοὺς ἵπποτροφεῖν δυναμένους. Ζευγίσιον δὲ τελεῖν τοὺς διακόσια τὰ συνάμφω ποιοῦντας· τοὺς δ' ἄλλους θητικόν, οὐδεμιᾶς μετέχοντας ἀρχῆς.

Vocabulaire dans l'ordre du texte :

καθίστημι : établir

παύομαι + participe : cesser de

Δράκων, οντος (ὄ) : Dracon (VIIème siècle)

χράομαι +D (futur χρήσομαι) : se servir de

θεσμός, οῦ (ὄ) : la loi

φονικός, ἡ, ὄν : qui concerne le meurtre

ἀνα-γράφω (futur -ψω) : inscrire

κύρβεις εων (οἶ) : les tables de la loi

στοά, ᾶς (ῆ) : le portique

ὄμνυμι (ὤμοσα) : jurer, prêter serment

κατα-φατίζω : affirmer

κατα-τίθημι : ériger, consacrer

ἀνδριάς, ἄντος (ὄ) : la statue

παρα-βαίνω : transgresser, violer, enfreindre

κατα-κλείω : enfermer, assujettir, fixer

ἑκατόν : cent

δια-τάσσω : ranger, répartir

πολιτεία, ας (ῆ) : le corps des citoyens, le corps civique, l'ensemble des citoyens (ici) ; la constitution

τρόπος, ου (ὄ) : la manière

τίμημα, ατος (τό) : prix, valeur, revenu

δι-αιρέω (διεῖλον) : diviser

τέτταρα : quatre

τέλος, ους (τό) : la partie, la classe, la catégorie

ἀπο-νέμω (ἀπένειμα) : attribuer

ταμίας, ου (ὄ) : l'intendant, le trésorier

πωλητής, οῦ (ὄ) : le polète (magistrat chargé d'affermir les revenus publics)

κωλακρητής, οῦ (ὄ) : le kolakrète (officier chargé de percevoir les frais de justice, et d'affecter l'argent au service du culte)

ἀνάλογος, ος, ον +D : en rapport avec, correspondant à

θητικόν, οῦ (τό) : ma classe des 'thètes », des citoyens pauvres ; l'impôt des « thètes »

τελέω, ᾶ : acquitter, payer, verser

μετα-δίδωμι + G : attribuer

συνάμφω : (indéclinable) les 2 ensemble

πεντακόσιοι, αι, α : cinq cents

μέτρον,ον (τό) : la mesure (le médimne : à peu près 52 litres ; le métrète : à peu près 39 litres)

ξηρός,ά,όν : sec

ύγρός,ά,όν : liquide

ίππάζ, άδος : adj : de chevalier

τριακόσιοι,αι,α : trois cents